

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА XIV БРОЈ 268. □ 10. ФЕБРУАР 1985.

ЦИЈЕНА 10 ДИНАРА

На прагу туристичке сезоне

Анализа протекле и припреме за предстојећу туристичку сезону била је главна тема расправе на сједници Општинске конференције ССРН. У уводном излагању и у дискусијама истак

У СУСПРЕТ ЉЕТУ

Бехари мимозе и розих латица бадема, којих ових дана, уз прибрежје „Љепотице јута”, има у изобиљу, најављују скори поче таљета. Истовремено указују и на скори долазак првих туриста и поче таљета овогодишње сезоне. Упозоравају нас и на оба везе које треба обавити да се она дочека спремно, да се на најбоље могући начин припремимо и тако створимо услове за што берићетију туристичку жетву.

Задатака и обавеза које треба извршити да овогодишња туристичка сезона донесе жељене резултате има у изобиљу. На њих су нам посебно указали туристи у порукама које су нам оставили преко анкетних листичких и на други начин, када смо их прошиле године испраћали крилатицама: — Довићења! Или: — Добите нам опет!

Било би сувишно да и овом приликом набрајамо све шта је требало учинити и урадити до сада као и шта све треба обавити у наредним мјесецима да се сезона 1985 дочека спремније од прошлогодишње, и да нам сајим тим, биланс пословања буду што бољи. Они су, да подсећимо, детаљно набројени у Програму за припрему овогодишње сезоне сачињеном још пре прошле године у Туристичком савезу општине који је усвојен од стране најодговорнијих foruma друштвено-политичких организација и на другим скуповима у оквиру друштве но-политичке заједнице.

Овом приликом желimo да нагласимо још нешто: Програму се морамо вратити што прије и да у ње му нађемо задатке и обавезе које се пред нас постављају колективно или појединачно — да у целисти добијемо још једну туристичку битку.

Још нешто: ако то не урадимо сада, уочи доласка првих туриста, времена, начина и могућности да се Програм изврши ка снисеће бити све мање. Ако се тако не поступи није тешко најрести посљедице које нам опуштеност у раду и понашањима може донијети.

На крају: не смије се заборавити да смо и ову годину прогласили годином квалитета.

Д. Н.

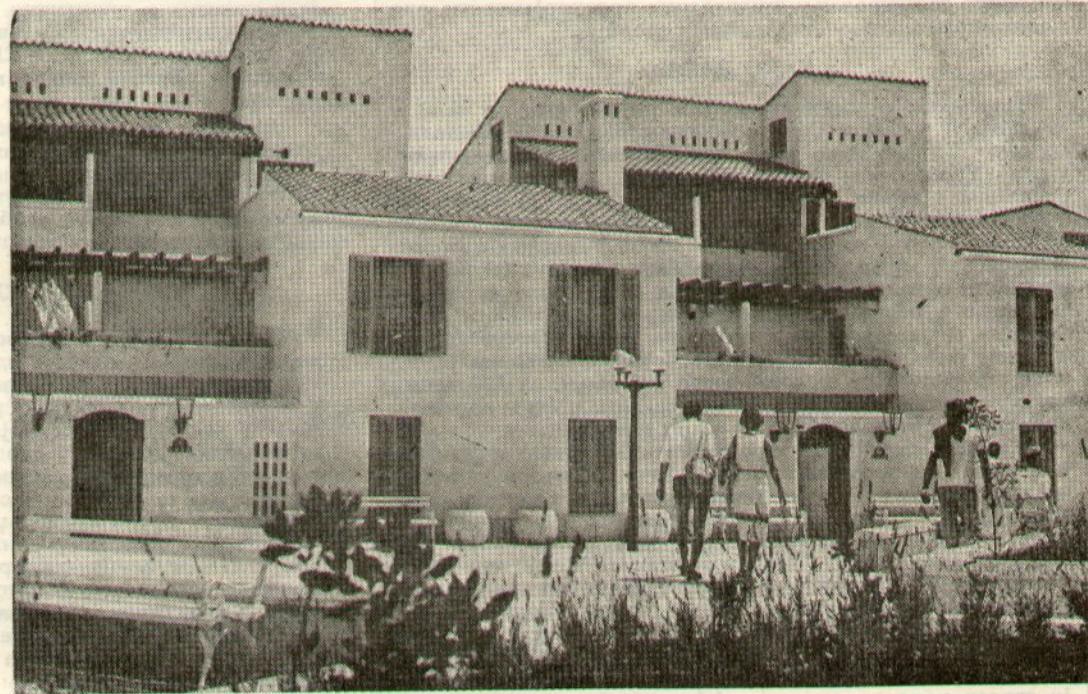
нуто је да је прошлогодишња сезона, и поред низа пропуста, била добро припремљена и, што се тиче посјете и прихода, прилично берићетна. Но, како је констатовано на сједници, и поред тога, нема мјеста превеликом задовољству. Јер, пред нашим туристичко-угоститељским посленицима, а то су сви одрасли грађани наше комуне, поставља се као главни и општи задатак борба за продужење сезоне. Недо пустиво је да опромна друштвена средства, који су уложена у хотелске капацитете и друге пратеће објекте, буду неискоришћена по де вет мјесеци годишње, а да ми, којима су та средства да та на коришћење и управљање, за то вријеме „пландујемо” по разним зимованицима Југославије и Европе. Морамо се већ једном организовати тако да привучемо што већи број гостију у пред сезони и посезони, да нам у тим мјесецима објекти буду посјећенији, и чинили напор, макар то у почетку био и рескир, да постепено прелазимо на цјелогодишњи туризам. За то имамо објекте, а и изузетне климатске услове, јединично нам недостаје смијала за организацију културног, забавног и спортског живота, што би наше зимске, иначе најчешће сунчане дани учинило „топлијима” и разбило учмалост и мртвилост које нас захвата више од половине године.

Делегати ОК ССРН су се због тога више бавили Предлогом програма активности за припрему следеће сезоне него анализом прошлогодишње. Предлог програма, иначе, обухвата задатке који нису били извршени у прошлoj години и сугестије које су достављене од одређеног броја субјеката наше туристичке понуде, затим, од новинара и туристичких радника с других подручја, а неке које је Туристички савез спровео код гостију у тој прошлогодишњој сезони, као и задатке који проистичу на основу властитих зајажања.

Програм припрема туристиче сезоне 1985, прецизирајући шта, ко и до када треба да уради да би се успјешно стартовало. Сви субјекти туристичко-угоститељске привреде, почев од уплатених у комерцијалном уговорствству, преко домаће радиности, комуналних дјелатности, трговине и снабдевања, до здравствених установа, службе безбедности и саобраћаја, имају широко поље рада, и, ако сви буду испунили своје задатке, сезона ће бити дочекана спремно.

На конференцији је разматрана и информација о функционисању и развоју ПТТ саобраћаја на подручју општине, као и план рада „Приморских новина” за 1985. годину.

(Наставак на 4. страни)

Туристичко насеље на Словенској плажи ускоро очекује прве госте

120 нових станова

Самоуправна интересна заједница становиња и ОУР „Новоградња“ договориле су се да изграде 120 станова на локацији Под Дубовицом II. Никаку изградњу финансира ће заједнички, а најмијењени су за рејешавање стамбених проблема запослених у друштвенном раду, а евентуални вишак становова би се понудио тржишту.

Цијена квадратног метра станови износи тренутно се дамнесет хиљада динара. Земљиште за изградњу је изузетно, грађевински опремљено и вјерује се да ће се завршити најкасније до краја године.

Како смо у Самоуправној интересној заједници становиња обавијештени, интересовање за куповину становова по казују више организација у друштвенног рада. „Хотели бечичка плажа“, на примјер, тражи двадесет, а Комунално стамбено организација тридесет становова. Изградњом овог стамбеног блока ријешиће се бројни проблеми запослених у друштвенном раду на подручју Будве и Бечића.

Д. Н.

Истичемо

ПРИМЈЕР „АВАЛЕ“

Док у угоститељским организацијама удруженог рада на ривијери пјешчаних плажа траје зимско мртвilo или, боље рећи, туристичка опуштеност, у организацији друштвенног рада „Авала-Могрен“ учињен је напор да се сезоне продужи и на зимске мјесеце. У јануару су у хотелу „Могрен“ боравили фудбалски клубови „Будућност“ и „Црвена звезда“, а у фебруару су гости били екипе из Баље Луке, Бачке Тополе и Иванграда.

Фудбалери су, као први овогодишњи гости, били задовољни пријемом и гостопримством угоститеља и спортичких фактора и грађана. Већ средином марта и њих ће заједнени први страни посетиоци — туристи из Француске — а послије њих допутоваће и гости из других западноевропских земаља.

Директор угоститељске организације „Авала-Могрен“ Буро Радановић каже да је сарадња с фудбалским клубовима у сваком погледу била интересантна. Жали што у Будви нема више спортских терена за припрему гостујућих екипа, и додаје:

— Сматрамо да у нашим напорима за боље коришћење угоститељских капацитета више треба да нам помогну Будва и организација „Монтенегротуриста“. Та помоћ би се првенствено огледала кроз заједничка улагања у изградњу нових спортских објеката. Јер, интересовање за зимске припреме у Будви показују и иностране екипе, али је сметња за њихов долазак недостатак одговарајућих спортских терена.

Једно од питања које се с тим у вези само од себе поставља је обавеза да се размисли и проучи потреба о изградњи једног комплекснијег спортског центра у Будви или Бечићима.

Н. Д.

ИСПРАВКЕ

„ЗАБОРАВНИ“

У „Приморским новинама“ од 25. јануара 1985. године објављен је текст под насловом „Заборавни“ у коме стоји да су са сједнице Предсједништва ОК СК Будва појединачно у тој прошле године одсутствовали по 14, 13 и 12 пута. Ови подаци не одговарају истини. Наиме, из вјештач са сједнице Предсједништва погрешно је интерпретирао податке из информације која је на том састанку поднесена. Број одсутства не од

носи се на једногодишњи и него на период од двије године, за које вријеме су одржане 44 сједнице Предсједништва.

Слични написи су се појавили и у дневним листовима „Побједи“ и „Експрес политички“, што ствара веома ружан утисак код јавности о раду овог партијског форума. Међутим, Предсједништво Општинске конференције СК Будва је, по свим званичним оцјенама, како од

страни партијског чланства, тако и од виших партијских форума, у свом двогодишњем раду постигло крупне резултате на плану успостављања идејног и политичког јединства у будванској партијској организацији и пуне партијске и политичке одговорности код чланства.

За ову ненамјерну грешку, која је настала пре видом нашег новинара, дујујемо Предсједништву извинење.

АКТУЕЛНО

САВЕЗ КОМУНИСТА И ДРУШТВЕНЕ ПРОТИВРЈЕЧНОСТИ

Често се у општепартијској дебати постављао питање: колико је Савез комуниста „допринио“ кризном стању у многим појама економског и друштвено-политичког живота? Изрицање су категоричне тврђење да СК на изазов кризе није одговорио офанзивним теоријским и идејним радом, нити одговарајућом политичком акцијом која би значила супротстављање наступајућој кризи. Оцена је бројним теоретичарима и политичким радницима да је Савез комуниста својом пасивношћу, препуштајући се ситуацији за коју простор отвара криза, и сам допринио заоштравању друштвених противрјечности, или и противрјечности у сопственим редовима.

КАКО ДАЉЕ...

Изречено је доста критичких ријечи шта не ваља у друштву и у самом Савезу комуниста. Сада се поставља основно питање: како даље, како огромни друштвени потенцијал упрегнути у кола револуције, дати размах стваралачким снагама промјене? Неспорно је да Савез комуниста у мијењају стања у друштву мора прво кренути од самог себе. А да би могао да мијења и самог себе, неопходи су му сазнања која су битан предуслов револуционарне организације. Јер, криза је резултат застоја и колебања у револуционарном процесу, а у таквим околностима се заоштравају унутрашње противрјечности друштвеног бића Савеза комуниста. Карактеристично је, такође, да резултат истраживања руководства СК веома мало користе у креирању политичке, што раба и одређене последице и наводи воду на млини конзервативних снага.

Криза потхрањује и сам догматизам и конзерватизам, јача страх од промјене, од свега што је ново и недовољно пројверено и у прошлости утемељено. Сигурно је да се ослонач у трагалашту мора тражити и у прошлости, у марксистичком наслеђу, али у њему нема увијек рješenja за садашњост. Слабост политичких мисли управо је у недостатку критичких сазнања која би претходила мијењају стања у друштву. Отуда и тешко објашњиви спорови да ли је криза у друштву само економске или и по литичке природе, као да једна без друге могу постојати. Отуда и нарастање догматске свијести која стабилизује схватања као очување постојећих вриједности и односа у друштву, а не као корак ка њиховом превладавању и грађењу бољих и напреднијих.

СНАГЕ ПРОМЈЕНЕ И СНАГЕ СТАТУСА КВО

У друштву, као и у самом СК, поларизују се снаге промјене и снаге статуса кво. На политичкој сцени су све видљивије разлике и око самог тумачења кризе и њених узрока. Та питања још нису решено. Изостали су одговори на то да ли је криза узрокована економским проблемима, политичким фактором, моралном ерозијом, кризом оријентације или кризом ауторитета. Има и ставова да се садашњи тренутак друштва не може означити кризним, будући да криза значи да се даље не може истим путем, коришћењем истих средстава и облика друштвене акције. По тим схватањима, тачка такве прекретнице још није наступила.

Нема лаких и брзих излазака из стања у коме се налази друштво, називали га ми кризним или не. И само

вијеме показује да старе формуле и стари облици дјеловања и понашања у Савезу комуниста и у друштву, у са-дашњим приликама, не само да не осигуравају оптимално суочавање с изазовима које намеће криза, већ такво сучавање и спречавају, а понекад и онемогућују. Зато би, управо, тренутна ситуација у југословенском друштву, и у самом СК, морала да подстакне критичко истраживање које је спремно да иде до коријена саме ствари. Пошто је Савез комуниста кључни политички фактор постојећег система и јемац друштвене стабилизације, а истовремено је и начелно и практично стновити критичар система — такво критичко преиспитивање управо он треба да иницира. Јер, то је услов да се СК што цјеловитије оспособи да успјешно рješava тешке и сложене задатке које криза намеће.

Изласка из кризе нема уколико акција није вођена одgovaraјућом акцијом Савеза комуниста, у коме постоји снаге које, с ослонцима на радничку класу, друштву могући извести из кризе. Међутим, те снаге промјене и даље су спутане озбиљним слабостима у самом Савезу комуниста, што показује и општепартијска дебата.

ЕРОЗИЈА ИДЕЈНОГ ДЈЕЛОВАЊА

Једна од битних слабости у СК је и тенденција која води развијању идејног од политичког дјеловања, а конкретна посљедица је ерозија идејног дјеловања Савеза комуниста. Тиме се непосредном политичком дјеловању намеће низ ограничења која воде сужавању социјалне основе и снага које авангарда успијева да посрепне и окупи у акцији промјене актuelog стања. Отуда се и поставља питање: на које снаге и социјалне слојеве се СК може ослонити у превазилажењу кризе? Одговор на то питање се не може добити уколико се критички не разబличе упоришта отуђених центара моћи коју у својим рукама концепције политичка бирократија. Теоријска истраживања и практична искуства показују да је несумњив утицај политичке бирократије на дјеловање Савеза комуниста и блокаду акција која долази из тог привилегованог друштвеног слоја.

Несумњиво је да су те снаге битан чинилац дезинтеграционих процеса којима је захваћен и сам Савез комуниста. У тим процесима неке друштвене групе имају доминантну улогу и моћ, издужу се изнад радничке класе и чланства Савеза комуниста. Оне иницирају територијална затварања и подјеле, уске интересе намећу општедруштвеним, конфронтацијама и саму радничку класу. На том таласу јачају национализам и различити конзервативни, десни и бирократски програми изласка из кризе.

Зато се за Савез комуниста првенствено поставља питање: како да се супротстави друштву тих снага, како да покрене друштвени развој ка вишеју економске, културне, радничко-класне хегемоније, односно да заустави бирократско-технократску доминацију као очити продукт друштвене кризе и кризе дјеловања СК? Питање субјеката друштвене промјене због тога постаје и основно питање, а да би се на њега дао ваљан одговор, потребан је максималан реализам насупрот нормативном догматизму.

ПРЕДЛОГ СЕКЦИЈЕ ЗА ИНФОРМИСАЊЕ

Предсједништво Општинске конференције ССРН, на сједници од 28. јануара, прихватило је предлог Секције за информисање о потреби да се свим самоуправним и друштвено-политичким организацијама на подручју наше општине упути препорука да убудуће редовно обавјештавају представнике средстава јавног информисања о одржавању свих важних сједница. Ово из разлога што је у досадашњој практици мјесних заједница, радних организација и самоуправних тијела, као и појединачних скупова на највишијем нивоу Општине, било случајева да се не обавјештавају представници штампе, што је онемогућавало информисање радних људи и грађана.

Општинска конференција ССРН упутила је апел свим радним организацијама, мјесним заједницама и самоуправним тијелима, да отклоне ову мањкавост у раду, јер се само уз присуство јавности обезбеђује права информација грађана, а, познато је, да без информисања не мага ни самоуправљања.

ПРОФЕСОР ДР МИЛАДИН КОРАЋ НА МАРКСИСТИЧКОЈ ТРИБИНИ У БУДВИ

У организацији Центра за марксистичко образовање Општинског комитета СК Будва — 7. фебруара одржанта је Марксистичка трибина на тему „САМОУПРАВНО ОРГАНИЗОВАЊЕ УДРУЖЕНОГ РАДА У ФУНКЦИЈИ ЕФИКАСНИЈЕГ ПРИВРЕЂИВАЊА“. Уводно излагање на ову тему дао је професор др Миладин Корач.

људе и народне прваке на тешку робију и смрт.

Паштровићи су се у XVII вијеку крвили са Сулејман-пашом, а 1785. године с Махмут-пашом Бушатлијом. Они су се одлучују супротставили планским и директним настојима римских мисионара да над њима изврше пре крштавање.

У три маја — 1797, 1806. и 1813. године — народ овог краја одушевљен је дочекао ослобођење и улазак у Будву црногорске војске на челу с владиком Петром I Петровићем — Његошем.

ОТПОР ФРАНЦУЗИМА

Није народ прихватио и трпио ни француског окупатора (1807-1813) без обзира што је за његово вријеме било и позитивних рјешења и напретка по многим питањима: употреба матерњег језика, слобода вјери и повијести, економска активност. Може се рећи да је за вријеме француске владавине настало овде једна врста фронта између француских снага и оних у Будви, који су се ставили у њихову службу, на једној, и околним племена — Брајића, Паштровића, Мамана, Грбљана и Побора — на другој страни.

ПЕКО ЛИЈЕШЕВИЋ

БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ И РЕВОЛУЦИОНАРНИ ПОКРЕТ

БОРБА НАРОДА БУДВАНСКЕ ОПШТИНЕ, ње- гово учешће и допринос у тој НОР-а и није друго до историјска досљедност, борбени и слободарски континуитет и наставак свијетлих устанничких традиција и ју- начких окршаја током вјековне мукотрпне историје, у којој су жеља и несаломљива тежња за слободом и бољим животом — до спремности да се бори, без обзира на снагу завојевача и угњетача, често превазилазиле објективне могућности и ре- ални однос снага, изражен бројем људи и савременошћу ратне технике. Нашег устаника из јула 1941. и борца партизана у току читавог рата подстицали су и обавезивали на отпор, прећући, најчешће, неравну борбу против окупатора и његових сарадника прије свега револуционарне традиције из па-

да и борбе Партије и револуционарног радничког покрета између два свјетска рата, од Петровачке црвени којуне из 1920-21. године, до већ широко развијеног на- предног покрета у годинама пред други свјетски рат, као и перспектива бољег и праведнијег друштва оствареног развоју ка вишеју економске, културне, радничко-класне хегемоније, односно да заустави бирократско-технократску доминацију као очити продукт друштвене кризе и кризе дјеловања СК? Питање субјеката друштвене промјене због тога постаје и основно питање, а да би се на њега дао ваљан одговор, потребан је максималан реализам насупрот нормативном догматизму.

Сачуван је помен на подјелу коју су харале и прошириле у супротним правцима — било ка Скадру или ка Дубровнику — војске других држава, најчешће великих и јаких, народ свог краја, није се никад мирио с туђином. Био је редовно непокоран, много пута ди- зао се на устанке и водио оружану борбу против националних и класних непријатеља. Брајићи, Мамини, Паштровићи и Побори водили су многе битке за слободу и, за свој етнички и национални идентитет, све се више наслављавају на Црну Гору и добијају од ње, и кад су њој биле неопходне, подршку и помоћ. А они су често ускакали у Црну Гору и учествовали у многим биткама Црногорца против турског.

БУНЕ И УСТАНЦИ

Живећи вјековима на овом узаном приморском појасу, притиснутом и стијешњеном падинама Ловћена, ка менитом и сиромашном, на

Лист ССРН општине Будва. Уређује: Редакцијски колегијум. Главни и одговорни уредник: Владимира Станишић. Издавач: Културни центар Будва. Адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва, телефон: 41-194 — Број жијро-рачуна 20710-603-1809 код СДК Будва — Штампа: РО за графичке производе и услуге „Андреја Палташић“ — Котор — Претплата: градића 350 дин.; за иностранство 10 долара. — Рукописи се не враћају

Приморске
новине

Лист ССРН општине Будва. Уређује: Редакцијски колегијум. Главни и одговорни уредник: Владимира Станишић. Издавач: Културни центар Будва. Адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва, телефон: 41-194 — Број жијро-рачуна 20710-603-1809 код СДК Будва — Штампа: РО за графичке производе и услуге „Андреја Палташић“ — Котор — Претплата: градића 350 дин.; за иностранство 10 долара. — Рукописи се не враћају

ПЛАН „ПРИМОРСКИХ НОВИНА“ ЗА 1985.

ПРОГРАМСКА ПОЛИТИКА „ПРИМОРСКИХ НОВИНА“, као органа ССРН општине, заснива се на Програму СКЈ, Уставу, Закону о удруженом раду, документима Десетог конгреса СКЈ, Осмог конгреса Савеза комуниста Црне Горе и Дугорочном програму економске стабилизације. Њеном реализацијом треба да дођу до пуног изражавања следеће карактеристике и принципи листа:

— континуирано, непо средно и ангажовано сагледавање дугорочног процеса у функцији даљег развоја социјалистичког самоуправљања и политичког система самоуправе социјалистичке демократије,

— У остваривању програмске концепције коначни циљ Редакције биће даљи развој листа као отворене трибине самоуправног друштва, свеобухватне, ангажоване и лако доступне носиоцима самоуправно конституисаних интереса. Остваривање овакве оријентације свакако захтијева појачање напора од стране реализатора Програма — Редакције и сарадника листа,

— Један од основних принципа ангажовања листа у 1985. години биће аналитичко и критичко праћење и учешће у најширој друштвеној активности на остваривању Дугорочног програма економске стабилизације. По себија пажња биће посвећена информативном дјелу програма,

— Поред тога, у центру пажње биће међусобна комуникација читала

ца као носиоца самоуправно конституисаних интреса и размјена искуства и порука из свакодневних друштвених збијања, затим упознавање и афирмација културно-историјског наслеђа и савременог стваралаштва, као и сопственој производњи садржаја из овог домена, посебно драмских, музичких, ликовних.

— Приоритетан задатак Редакције биће и убудуће да се обезвиједи стапан прилив информација из свих мјесних заједница с подручја општине и њихова равномјерна заступљеност у листу. У том смислу настојаће се да прошири дописничка мрежа.

Лист ће, као и до сада, излазити два пута мјесечно на по осам страна у тиражу од 1.000 примјерака. Повремено (1. маја, 10. јула, 22. новембра и 25. децембра) лист би излазио једанпут мјесечно на повећаном броју страна.

Програм листа одвија се преко следећих сталних рубрика: унутрашње политичке, привре-

де, културно-просветне, спортске и забавне.

Унутрашњо-политичка рубрика пратиће рад Скупштине, мјесних заједница и делегатске базе, затим, организација, подручјица, мјесних удружења и Општинске конференције ССРН; активност Савеза социјалистичке омладине, Општинског комитета и Предсједништва СК, Активе радника комуниста, њихове планове рада и како се они спроводе у живот. Редовно информисање о раду органа и тијела општенародне одбране и друштвене самозаштите. У оквиру праћења рада организације СУБНОР-а посебна пажња биће поклоњена његовању револуционарних традиција, и то не само у бројевима посвећеним појединим дајумима из револуционарне прошlosti, већ системски и континуирано.

У оквиру Привредне рубрике лист ће доносити редовне прилоге из рада ООУР-а и других радних организација, а у првом реду писаће о току припрема туристичке сезоне и како се она спроводи: о успјесима, пропустима и недостасима појединих организација, ликовима истакнутих туристичких радника и пољопривредника. Тромјесечно, полугодишње, девето мјесечно и крајем године, лист ће информисати читаоце о остваривању

планских задатака у оквиру подрубрика: „Догађаји се“, „Представљамо вам“, „Истичемо“, „Гост Редакције“ итд.

Културно-просветна рубрика преко подрубрика — Школство, просвјета, ликовни живот, културно-историјски споменици, трагом наше прошlosti — информисаће читаоце о раду Културног центра, школа, радне организације „Зета филма“, Општинског архива, КУД „Кањош“ и његових секција и о свим иницијативама и акцијама које буду предузимане на овом плану. Лист ће, такође, пратити радове на обнови и санацији Старог града и осталих културно-историјских споменика.

С обзиром да имамо приличан број претплатника у иностранству, међу нашим исељеницима у Америци и другим преокеанским земљама, по времено ћемо доносити репортаже о животу и раду наших исељеника — и о томе како живе исељеници — повратници у Старом крају.

Спортска рубрика, пошто излази два пута мјесечно, лист ће информисати читаоце о раду појединих спортских друштава и клубова. Пратиће резултате њиховог такмичења. Крајем године Редакција ће организовати избор најбољег спортисте у општини.

Забавна рубрика биће нешто измијењена у односу на досадашњу, с тим што ће бити оријентисана на анегдоте и хумористичке приче и додаткове из овог краја, које живе у народу а нису никадје забиљежене осим што се преносе с колјена на колјено.

У оквиру Ђачке стране „Приморских новина“ лист ће пратити школски програм и доносити литерарне и ликовне прилоге наших најмлађих сарадника. Повремено ћемо представљати истакнуте књижевнике, научнике, сликаре и друге

ПОНОВО ШКОЉКЕ

На трпезама ресторана и хотела на нашој обали ове сезоне наћи ће се по ново плаве школјке, познате под називом - мушље. У Тиватском заливу њихов узгој прекинут је прије више година, па је рад на организација „Приморје“, која послује у саставу титоградског „Индустријализата“, одлучила да их поново узгаја. Тиватани су недавно склопили уговор о заједничком узгоју са италијанском фирмом „Дамиано“ из Тарента. Како смо обавијештени, „Приморје“ ће без биједити млађи узгој, а Италијани стручну радну снагу и потребну опрему за тај посао. Ове године се очекује род од 15 ваго на од чега ће за Италију бити упућено двије трећине. Већ наредне године биће двоструко више покољи у Тиватском заливу.

Иначе, на будвансој ривијери гости већ годинама траже овај специјалист.

СКУПЉИ ПРЕВОЗ

Превоз трајектима између Лепетана и Каменара за путничке аутомобиле плаћа се 180 динара (раније 140), за комби 250, камион до двије тоне 300, аутобус 500, камион шлепер 800 а камин с приколицом 1000 динара. Пјешац плаћају 15 динара.

Трајекти саобраћају сваког дана од 5 до 21,30 часова. Они који ноћу стигну у Лепетане или Каменаре морају путовати око Залива, што је даље за 30, односно 40 километара. Од 15. маја трајекти ће саобраћати и ноћу.

ПРАЗНИК МИМОЗЕ

На херцегновској ривијери у току су главне манифестације традиционалног, шеснаестог по реду, празника мимозе. Централна свечаност одржана је почетком фебруара у Херцег-Новом, Беновићима и Баошићима. Тим поводом на конференцији за штампу представљена је туристичка понуда Црне Горе. Речено је да она ове сезоне нуди домаћим и страним гостима 145.000 места у свим видовима смјештаја, што је за 11% више него прошле године. На жалост, туристички радници овом приликом нису могли новинарима саопшити колико ће бити цијене за ову сезону, мада су оне већ објављене за подручја Истре, Далмације и Дубровачке ривијере.

С. П.

АУСТРИЈСКА ОКУПАЦИЈА ТРАЈАЛА ЈЕ СТО ГОДИНА

Народ се није мирио ни с аустријском окупацијом која је отпочела јуна 1814. и трајала пуних сто година. На против, стално је испољавао жељу и тежњу за уједињењем с Црном Гором.

Политички националног угњетавања и одржавања, као и настојањима да се прекине везе с Црном Гором, народ овог краја пружио је стално отпор, придружујући се сваком покрету који је имао за циљ збацивање и рушење омрзнуте реакционарне хазбуршка монархије. Кроз те отпоре све више радници национална смијест, са мопоуздане и мржње према окупатору, као и спремност да се с оружјем у руци супротстави великој и моћној царевини.

И револуционарне 1848. године, која је уздрмала осове и озбиљно угрозила и са постојање аустријске им-

перије, ослободилачким покретима поробљених народа усмереним на збацивање револуционарне и угњетачке хазбуршке владавине прије све се и народ нашег краја. На скупштини представника бокељских општина, одржаној у Причњу, 13. јуна 1848. године под покровитељством црногорског владике Петра II Петровића Његоша, присуствовали су и представници Брајића, Будве, Майна, Паштровића и Побора. Они су потписали резолуцију која јасно изражавају грађанску мисао и тежње за уједињење свих наше народе што су чамили под тубићском окупацијом.

(У наредном броју:
„Бокељски устанак“)

СЕМИНАР ЗА ПРЕДАВАЧЕ МАТЕМАТИКЕ

Од 1. до 3. фебруара у хотелу „Авале“ одржан је семинар професора и наставника математике из наше Републике.

Око двије стотине милијарда рачунара током наредне школске године треба да се нађе у школама Црне Горе. Иницијатива за увођење овог савременог наставног средства у нашим школама дали су наш Завод, Универзитет „Вељко Влаховић“ и Друштво технике, рекао нам је просветни савјетник Остоја Остојић, који је руководио семинаром.

На семинару је највише ријечи било о Нацрту новог плана и програма, а по-

себа пажња посвећена је иновацијама у настави математике, где наша земља застаје за развијеним земљама свијета.

Гости семинара били су проф. др Светозар Милић с новосадског Универзитета, проф. др Веселин Перећ са сарајевским Универзитетом, а са Универзитета „Вељко Влаховић“ из Титограда били су др Босиљка Лаковић, др Предраг Обрадовић, др Вучић Дашић и проф. Момчило Космајац.

С. П.

ДОВЕДЕНА У ПИТАЊЕ ИЗГРАДЊА РЕГИОНАЛНОГ ВОДОВОДА

Када су сви послови око изградње регионалног водовода за Црногорско приморје били углавном приведени крају, као гром из ведра не ба одјекнула је вијест: Улицњани одустају од учешћа у финансирању овог објекта! Остале четири „жедне општине“ барска, будванска, тиватска и которска су се изјасниле за учешће у финансирању изградње водовода, а Улицњани су казали не. Разлог: немају пару за то, а по требне количине воде не обезбиједити сами. То су прије неколико дана саопштили рејлбичким функционерима који су посетили Улицње управо ради изградње водовода. Невоља је у томе што је, да би градња почела, потребно да се постигне консензус свих пет поштана.

Било је предвиђено да грађе регионалног водовода по чијем у прољеће ове године. Вода би стигла на море из базена Скадарског језера, тунелом дугим 4300 метара који би се пробио кроз Созину. Цио водовод, рачунајући од изворишта до Улицња и Котора, био би дуг 120 километара. У првој фази било би обезбиједено 1200 литара у секунди, а уз веома малу додатну улагању добило би се још 800 литара у секунди. Џелокупна инвестиција „тешка“ је 9,9 милијарди динара. Према предложеном конструцији финансирања, Улицње би требало да издаји 2,6 милијарди динара, Уар 2,5, Будва 2,4, Тиват 1,2 и Котор 1,1 милијарду. Сразмјерно учешћу, општине би добиле сљедеће количине воде: Улицње 320 литара у секунди, Бар 300, Будва 290, Тиват 150 и Котор 140. У финансирању изградње регионалног во-

довода треба још да учествују Фонд за обнову Црне Горе и ЈНА.

Шта сада чинити — питање је које се често чује. Једино, уколико општина Улицње коригује свој став прије ће се изградњи овог капиталног објекта на југу Црне Горе. С обзиром да је вода најсушна потреба овог региона, да је постала лимитирајући фактор његовог даљег развоја, очекује се да ће Улицњани, ипак, промијенити мишљење и да ће овог прољећа почети први радови на толико очекиваном објекту.

С. Г.

ПОЉОПРИВРЕДА

Секција за пољопривреду и развој друштвено-економских односа на селу при Општинској кооптивенцији ССРН Будва одржала је 6. фебруара прву сједницу на којој је разматрала актуелна питања снабдјевености становништва робом широке потрошње и реализацију ставова о откупу пољопривредних производа на подручју наше општине. На сједници је било ријечи и о потреби брзег снабдијевања становништва разним садним материјалом — воћним садницама, украсним би-

ИЗ БИЉЕЖНИЦЕ РЕПОРТЕРА

ДРУГИ СУ ПРЕЧИ...

Прије пет и по година у предвечерје, стигли смо на Илијину брдо. Горе у плавинама, високо над морем, у сасами, окружена стотинским храстовима је ниска призем на кућа од камена. Испуцала и растресена.

Једини становник Илијиног брда и камене куће је Јела Раичевић. Колико је стара — ускоро ће наврши седамдесет — толико и самоје у планинама. Јелино друштво су јој шарпланинци „Медо“ и „Шабо“, двије краве и неколико оваци.

Сама је била и тог недјељног јутра прије скоро шест година, када је земља пуцала, када су се храстови повијали и јечали, а камен падао с тро-

шне куће. Срећом, пословала је нешто испред кућног прага, па је остала здрава и читава. У првим није ни знала што се то догађа. Никог није било у близини, нико тог дана није стигао у Илијину брдо. А и ко би кад тамо живе једино Јела и олови?

— Нисте ви једини, ни ти први који ме обилазе послије тог ћавољег постresa о којем сам чула преко радија. Овога на батерије, јер струје нема. Долазили су другови из Будве, да виде како сам, јесам ли повријеђена, какве су штете. И донијели ми, богами, помоћ, много тога... Рекла сам: људи, велика вам хвала, превалили сте много да бисте ме обишли. Али, мени помоћ није потребна. Однесите ћебад у Петровац, Будву, Бар — тамо је потребније, тамо су људи остали без дома, без својих најмилијих. Мени је стока жива, ето ни кућа није пала...

На сједници је истакнуто питање развоја пчеларства на нашем подручју, које је врло погодно за овај вид привређивања. Пчеларство код нас сведено је на минимум. У посљедњих неколико година, нешто због прескања маслињака против мушице, а нешто због пчелињег паразита који хара, више је него преполовљено. Пчелари су не могоћи дигли руке, а Пчеларско друштво је потпуно замрло, јер нема готово никакве помоћи од друштвено-политичке заједнице и надлежних општинских органа. Зато је потребна хитна интервенција ради оживљавања Пчеларског друштва и предузимања мјера да се интезивира пчеларство на нашем подручју и овој грани да прави третман у склону општег плана развоја пољопривреде код нас.

Комисија је разматрала и питање уређења сеоских путева и вода, али, чини нам се, да је широк дневни ред на овој сједници онемогућио да се сагледају сви проблеми и донесу корисни предлози за њихова решења. Јер, проблемима села и развоју пољопривреде код нас већ деценијама се не поклањају готово никаква пажња. За најмању ратарску алатку нација пољопривредник, ако хоће да је набави, мора да иде у Цетиње, Котор, Тиват или Бар. Исти је случај ако хоће да набави храну за кокошке, свиње и друге домаће животиње.

ПТТ саобраћаја. У току су сјамни радови на проширењу капацитета поште у Будви и Петровцу, тако да ће до почетка сезоне бити знатно побољшан ПТТ саобраћај у сва два наша туристичка центра. Напокон, и Свети Стефан је добио везу са свим јелом: пуштен је у рад нова зграда Поште са аутоматском централом капацитета 760 пријељука. За наредну туристичку сезону планирана је набавка и отварање нових поштних кабинета на територији Бечића и Јаза. Радно вријеме у туристичкој сезони у свим јединицама пошта биће продужено од 6 до 24 часа.

В. С.

Прије пет и по година у предвечерје, стигли смо на Илијину брдо. Горе у плавинама, високо над морем, у сасами, окружена стотинским храстовима је ниска призем на кућа од камена. Испуцала и растресена.

Једини становник Илијиног брда и камене куће је Јела Раичевић. Колико је стара — ускоро ће наврши седамдесет — толико и самоје у планинама. Јелино друштво су јој шарпланинци „Медо“ и „Шабо“, двије краве и неколико оваци.

Сама је била и тог недјељног јутра прије скоро шест година, када је земља пуцала, када су се храстови повијали и јечали, а камен падао с тро-

шне куће. Срећом, пословала је нешто испред кућног прага, па је остала здрава и читава. У првим није ни знала што се то догађа. Никог није било у близини, нико тог дана није стигао у Илијину брдо. А и ко би кад тамо живе једино Јела и олови?

— Нисте ви једини, ни ти први који ме обилазе послије тог ћавољег постresa о којем сам чула преко радија. Овога на батерије, јер струје нема. Долазили су другови из Будве, да виде како сам, јесам ли повријеђена, какве су штете. И донијели ми, богами, помоћ, много тога... Рекла сам: људи, велика вам хвала, превалили сте много да бисте ме обишли. Али, мени помоћ није потребна. Однесите ћебад у Петровац, Будву, Бар — тамо је потребније, тамо су људи остали без дома, без својих најмилијих. Мени је стока жива, ето ни кућа није пала...

На сједници је истакнуто питање развоја пчеларства на нашем подручју, које је врло погодно за овај вид привређивања. Пчеларство код нас сведено је на минимум. У посљедњих неколико година, нешто због прескања маслињака против мушице, а нешто због пчелињег паразита који хара, више је него преполовљено. Пчелари су не могоћи дигли руке, а Пчеларско друштво је потпуно замрло, јер нема готово никакве помоћи од друштвено-политичке заједнице и надлежних општинских органа. Зато је потребна хитна интервенција ради оживљавања Пчеларског друштва и предузимања мјера да се интезивира пчеларство на нашем подручју и овој грани да прави третман у склону општег плана развоја пољопривреде код нас.

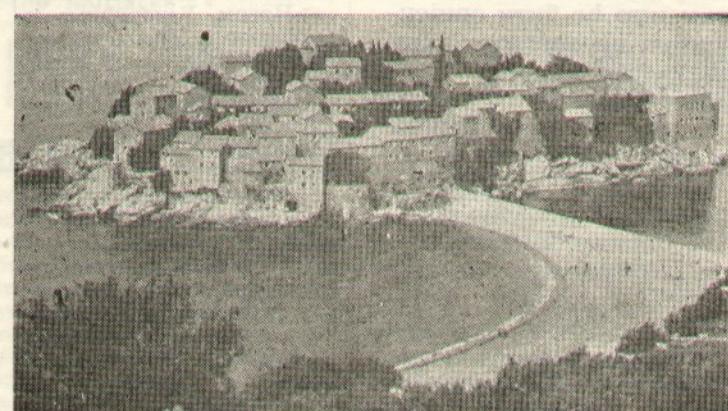
На сједници је истакнуто питање развоја пчеларства на нашем подручју, које је врло погодно за овај вид привређивања. Пчеларство код нас сведено је на минимум. У посљедњих неколико година, нешто због прескања маслињака против мушице, а нешто због пчелињег паразита који хара, више је него преполовљено. Пчелари су не могоћи дигли руке, а Пчеларско друштво је потпуно замрло, јер нема готово никакве помоћи од друштвено-политичке заједнице и надлежних општинских органа. Зато је потребна хитна интервенција ради оживљавања Пчеларског друштва и предузимања мјера да се интезивира пчеларство на нашем подручју и овој грани да прави третман у склону општег плана развоја пољопривреде код нас.

На сједници је истакнуто питање развоја пчеларства на нашем подручју, које је врло погодно за овај вид привређивања. Пчеларство код нас сведено је на минимум. У посљедњих неколико година, нешто због прескања маслињака против мушице, а нешто због пчелињег паразита који хара, више је него преполовљено. Пчелари су не могоћи дигли руке, а Пчеларско друштво је потпуно замрло, јер нема готово никакве помоћи од друштвено-политичке заједнице и надлежних општинских органа. Зато је потребна хитна интервенција ради оживљавања Пчеларског друштва и предузимања мјера да се интезивира пчеларство на нашем подручју и овој грани да прави третман у склону општег плана развоја пољопривреде код нас.

На сједници је истакнуто питање развоја пчеларства на нашем подручју, које је врло погодно за овај вид привређивања. Пчеларство код нас сведено је на минимум. У посљедњих неколико година, нешто због прескања маслињака против мушице, а нешто због пчелињег паразита који хара, више је него преполовљено. Пчелари су не могоћи дигли руке, а Пчеларско друштво је потпуно замрло, јер нема готово никакве помоћи од друштвено-политичке заједнице и надлежних општинских органа. Зато је потребна хитна интервенција ради оживљавања Пчеларског друштва и предузимања мјера да се интезивира пчеларство на нашем подручју и овој грани да прави третман у склону општег плана развоја пољопривреде код нас.

На сједници је истакнуто питање развоја пчеларства на нашем подручју, које је врло погодно за овај вид привређивања. Пчеларство код нас сведено је на минимум. У посљедњих неколико година, нешто због прескања маслињака против мушице, а нешто због пчелињег паразита који хара, више је него преполовљено. Пчелари су не могоћи дигли руке, а Пчеларско друштво је потпуно замрло, јер нема готово никакве помоћи од друштвено-политичке заједнице и надлежних општинских органа. Зато је потребна хитна интервенција ради оживљавања Пчеларског друштва и предузимања мјера да се интезивира пчеларство на нашем подручју и овој грани да прави третман у склону општег плана развоја пољопривреде код нас.

На сједници је истакнуто питање развоја пчеларства на нашем подручју, које је врло погодно за овај вид привређивања. Пчеларство код нас сведено је на минимум. У посљедњих неколико година, нешто због прескања маслињака против мушице, а нешто због пчелињег паразита који хара, више је него преполовљено. Пчелари су не могоћи дигли руке, а Пчеларско друштво је потпуно замрло, јер нема готово никакве помоћи од друштвено-политичке заједнице и надлежних општинских органа. Зато је потребна хитна интервенција ради оживљавања Пчеларског друштва и предузимања мјера да се интезивира пчеларство на нашем подручју и овој грани да прави третман у склону општег плана развоја пољопривреде код нас.

НА ПРАГУ ТУРИСТИЧКЕ СЕЗОНЕ

На подручју наше општине раде четири јединице ПТТ мреже, а за вријеме туристичке сезоне предвиђено је отварање пословних јединица у Бечићима и Буљарици. За наредни период планира се достављање поштских пошиљака за сеско по дручује моторним возилима. За наредну туристичку сезону планира се, такође, постављање већег броја поштских ковчеџија на цијелом подручју општине.

Иначе, телефонским саобраћајем нису ни издалека задовољене потребе нашег по дручује, нарочито у вријеме сезона. У посљедње време учињени су значајни кораци на побољшању квалитета

ПТТ саобраћаја. У току су сјамни радови на проширењу капацитета поште у Будви и Петровцу, тако да ће до почетка сезоне бити знатно побољшан ПТТ саобраћај у сва два наша туристичка центра. Напокон, и Свети Стефан је добио везу са свим јелом: пуштен је у рад нова зграда Поште са аутоматском централом капацитета 760 пријељука. За наредну туристичку сезону планирана је набавка и отварање нових поштних кабинета на територији Бечића и Јаза. Радно вријеме у туристичкој сезони у свим јединицама пошта биће продужено од 6 до 24 часа.

В. С.

Н. С.

Прије пет и по година у предвечерје, стигли смо на Илијину брдо. Горе у плавинама, високо над морем, у сасами, окружена стотинским храстовима је ниска призем на кућа од камена. Испуцала и растресена.

Једини становник Илијиног брда и камене куће је Јела Раичевић. Колико је стара — ускоро ће наврши седамдесет — толико и самоје у планинама. Јелино друштво су јој шарпланинци „Медо“ и „Шабо“, двије краве и неколико оваци.

Сама је била и тог недјељног јутра прије скоро шест година, када је земља пуцала, када су се храстови повијали и јечали, а камен падао с тро-

шне куће. Срећом, пословала је нешто испред кућног прага, па је остала здрава и читава. У првим није ни знала што се то догађа. Никог није било у близини, нико тог дана није стиг

ОВЕ ЗИМЕ НА ЖАБЉАКУ

СЕДАМ НЕЗАБОРАВНИХ ДАНА НА СНИЈЕГУ

ОВЕ ЗИМЕ наши суграђани мајко су ишли на снјег, него па нијих година. Једни су путовали у Закопане — у Польску, други на Високе Татре — у Чехословачкој, а највише их је било по планинаше наше земље — у Словенији, на Копаонику и Дурмитору. Будвани посебно воде Жабљак. Тамо су као код своје куће. Педесетак их је зимовало у хотелима „Језера“ и „Планинка“ на Жабљаку.

Али путовати зими до Жабљака није нимало једноставно. Снјег нас је пратио од Цетиња, преко Црквина, Колашина, Мојковца и Ђурђевића Таре до Жабљака. Шоферима, замиста, није било лако. Групу од педесетак Будвана возио је Божко Краповић, који је превалио на стотине хиљада километара са аутобусима „Монтенегротуриста“.

Тог 19. јануара све је ишло добро до 14 часова. Прошли smo Bakovića клисуре и стигли у долину Таре. Двигаје лавине смо заједнички, вишке рукама него алатом, уклонили с пута. Стигли smo на Жабљак око 16 часова по мало уморни, али весели, јер smo стигли где smo се упутили.

Гости, које smo затекли у неком од хотела или сусретали на смућарским стазама, рекли су нам да је Жабљак најидеалније место за рекреацију и одмор, било љети или зими. Зато многи долазе овде и по десетак пута узастопно. Воле Жабљак и сваке зиме му се враћају.

— Заиста, овде је све лепо. Ове зиме све је боље, него иједне претходне, вели Нико Ивановић, кувар у ОУР „Хотели Бечићка плаја“, коме је ово седми или осми пут да проводи одмор на Жабљаку. С Ником су његова супруга Будимка и дјеца Марина, Марко и Иван.

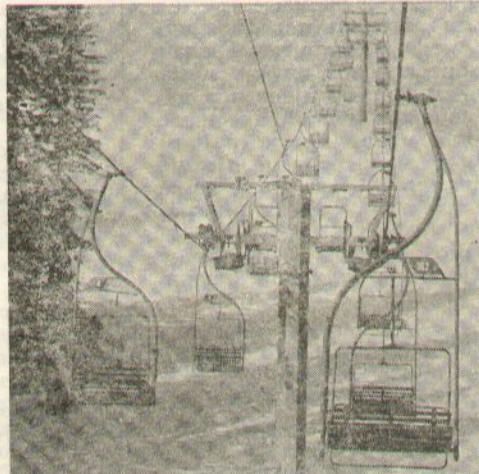
КАДА БЕ БУДВА ИМАТИ ПРОДАВНИЦУ АУТОДЈЕЛОВА?

У нашој општини имамо Ауто-мото друштво и Бензинску станицу, али немамо продавницу ауто-дјелова. Није мали број наших суграђана чији се аутомобили често кваре. Мајстор нас тада упућује да набавимо одређени дио у Тивту, Котору, Цетињу или Титограду, јер по обичају, многих аутодјелова нема у Ауто-мото друштву, нити на Бензинској станици. Оnda, шта друго преостаје власнику поквареног аутомобила, него да се, ради набавке дјелова, излаже путовањима, трошковима и нервирањем.

Мислим да дијелимо мишљење многих суграђана да је неопходно у нашој општини отворити продавницу ауто-дјелова, јер, и онако, кажемо да smo метропола туризма на Црногорском приморју, а и гости, када допутују овде код нас, желе све да им је надохнат руку.

Ако већ у Тивту имају двије продавнице, исто тако у Котору или три у Бару, не видимо разлога да бар једана таква продавница не би била рентабилна у Будви.

П. С.

Жичара до Малог Штулца

За Рада Јовановића, возача Интерне банке „Монтенегротуриста“, Жабљак је мјесто за прави одмор. Он и не зна колико је пута долазио овде.

Жабљачки туризам ради у оквиру „Монтенегротуриста“, као ОУР „Дурмитор“. Његов директор Радован Гробовић истиче да ће ово мјесто бити још чувеније и траженије у свијету. Овде су Нову, 1985. годину чекали Аустријанци и Италијани, а љетос очекују доста Енглеза. — О гостима из других крајева Југославије нећу ни да вам говорим. Них је сваке године све више.

У „Монтенегротуриста“ се радују што су капацитети хотела „Језера“, „Планинка“, „Жабљак“, „Дурмитор“ и хотели „Горско око“ и „Кордун“ распродати.

— Знамо да је око хиљаду кревета, колико износе жабљачки капацитети, мало за оволови простор, али предузимамо све да их повећамо, да још градимо — каже нам предсједник Скупштине општине Жабљак Радојица Поповић.

Жабљак се налази у центру Националног парка „Дурмитор“.

— Најважније је, ако већ идете на снјег, да га има. Овде га увијек има, а терасе су изирсни — ски-лифт човици раде непрекидно. Ипак, прије неко бих да се убудуће одреди посебно смућарске стазе.

Потребно је појачати свјетлост за ноћно скијање и проширити појас смућарских стаза с машинама за табање снјега — каже Душко Гавриловић, водич „Монтенегротуриста“, који се раније годинама смућао на швајцарским и француским Алпима.

Онако како то раде и у кухињи града-хостела. Сваког дана јеловник је различит, а обавезно је и једно национално јело: „Дурмиторска већера“ с кртолом, кајмаком и киселим млијеком, цицвара, качамак с киселим млијеком, кастрадина, домаће сумене кобасице...

Пуниша Радуловић, возач „Монтенегротуриста“, ове зime одмарao се са синom.

— Био сам у многим земљама западне и источне Европе. Овде се много пошло напријед, па туристичким радницима треба честитати.

И породица Бора Булатовића — супруга Анка, син Владо и кћерка Тања — задњих пет зима стални су посјетиоци хотела „Језера“.

— Све је, заиста, лијепо. Природа надмашује све ово што је до сада изграђено. И даље ћу долазити — каже он.

Поред наших суграђана, у хотелима Жабљака ове зиме највише је гостију било из Београда, Новог Сада, Суботице, Сплита, Дубровника, Херцег-Новог и још неких мјеста са Црногорском пријомјарја.

— Изгледа да је ове зиме Жабљак направио прави туристички бум. У шипцу сезоне није било ни једног слободног кревета. До половине фебруара сви кревети су продати, рекао нам је директор хотела „Планинка“ Боро Николић.

— Ево и једно обавјештење: пансион у двокреветним собама хотела „Језера“ стаје

2.250, „Планинки“ 2.150, „Жабљаку“ 1.450, а у „Дурмитору“ 1.300 динара. Они који се одлуче да се одмарaju у фебруару или марта, боље је да путују преко „Монтенегротуриста“ — за седмодневни аранжман, заједно с превозом, плаћају од 7.900 до 12.500 динара, зависно од тела.

Повратак је био још узбудљивији. Из Жабљака смо неодређено. Нико нам не прилази да нам каже када ћемо кренути за Будву. Чекамо да се поправи аутобус. Око 18 часова кренемо.

Неки путници протестују за што морају да се враћају по квартним аутобусом и возач Рађе Томић сиједа у „Мерцедес“ стар више од десетак година. Тражимо да се укључи гријање, пошто се у Жабљаку живи спустила испод нуле. Томић је споро во зио за Будву — једино се тако могло, јер је лед, готово до Колашина, био оковао коловоз. Ту смо предахнули дводесетак минута, а онда пошли према Титограду, где стижемо без икаквих проблема. Тако када смо кренули из Титограда, возач примјењује да се мотор аутобуса препријао. Ипак, наставља да вози, али уз сву предосторност. У Цетињу, пред „Грандом“, хотелом са пет звездица, утврђује да му је пукла гуми-штуцна, па водом расхлађује мотор. У Будву „упловљавамо“ око 00,30 часова и једним другим честитамо.

Станко ПАПОВИЋ

Хотел „Планинка“

КОКА - КОЛА ЗА ОБЈЕКТЕ „МОНТЕНЕГРОТУРИСТА“

„Монтенегротурист“ ће за овогодишњу сезону ријешити питање снабдјевања својих хотела и ресторана кока-колом, омиљеним напитком, који се веома тражи у вријеме жарких летњих мјесеци. Како нам је саопштио генерални директор „Монтенегротуриста“ др Ратко Вукчић, Прехрамбена индустрија „Приморка“ из Бара и Јулајански „Словин“, који је ексклузивни заступник ове познате свјетске фирме у наше земље, потписали су погодни уговор о заједничком послу. У погонима „Приморке“ у Бару ће се године пунити 20 милиона бунар кока-коле. „Словин“ ће обезбиједити сировине и пот-

ребну амбалажу, а Барани уређују погон, обезбеђују радну снагу и воду. У реалности ове инвестиције учествује „Монтенегротурист“ с 10 милиона динара. Сви његови објекти снабдјеваће се кока-колом из Бара, па неће бити нестапица овог пића, као што се то догађало током прошлогодишње сезоне.

Г. С.

Звоник цркве Св. Ивана

КАД ЂЕ БИТИ ДОВРШЕ- НА СТАРА „АВАЛА”

Прије два љета, када је примио прве госте, хотелски комплекс „Авала-Могрен“ ослао је недовршен. Стара „Авала“, скраћена за двије етаже, сада је у висини Старог града. Иако нема смјештајних капацитета, она има све садржаје неопходне хотелу „А“ категорије: конгресну дворану с 300 сједишта, где се већ одвија значајан културни живот, галерију, која ће примити овог љета прве излагаче, ноћни бар, три апартмана, више бифса и око 700 мјеста на пространој тераси над морем.

— Сарајевски „Шипад“, који изводи радове, завршио је овај за нас неопходан објекат до почетка сезоне. Он ће бити мјесто одакле ћемо највише да убирамо средстава од ванпансионске потражње — каже Буро Радановић, ди-

ректор ООУР „Авала-Могрен“.

Дио простора који се налази код старе „Авале“ заштићен је од стране конзерватора и мора се подвргнути конзервацији. Ту се налази дио античке некрополе и један римски мозаик, откривен пре је три године.

— Ми смо прије четири године у истраживање археолошког локалитета уложили 12 милион динара, када је пронађено мноштво разних предмета из хеленистичког и римског доба. Од Републичког завода за заштиту споменика културе тражили смо да изради пројекат да би се овај простор довео у жељено стање. Још нема сагласности између стручњака, па се бојимо да овај простор и овог љета дочека неуређен наше

ПРЕДСТАВЉАМО МИЛОРАДА МАРТИНОВИЋА

КРАЈ СТАРОГ ГРАДА

Милорад Р. Мартиновић — рођен 1955. године у Фећини, аспирент Југословенске и опште књижевности на Филозофском факултету у Новом Саду, учествовао на Фестивалу југословенске поезије младих у Врбасу — послао нам је четири пјесме које објављујемо заједно са изводом из пропратног писма.

„Дуже времена“ — пише он „читалац сам „Приморски новина“, које су за мене, на један врло непосредан начин, веза са заједницом и извор основних информација везаних за Будву, место које сам, још за дјечачких дана, заволио и до данас остао у ујеренju да моје путовање није испуњено ако се не заврши макар краткотрајним боравком у овом граду за који је мало рећи да дјелује импресивно на човјека; више од тога — јача жељу да се настани у тој љепоти природе и склада која се ријетко среће.“

Нисам једини који се вратио из Будве с пјесмом у срцу или написаним стихом. Пјесма је била моје одјуживање за утисак...“

КРАЈ СТАРОГ ГРАДА

Хучи ли ноћ
или се то звијезде руне
у мук попод школа?
Крај града давног
играју грације обала
валом и млијечним ушћем
ријеке пред црним јазом.

Одосмо зар
као и сребро у вече
што расутишином хук
за госте нијемих лађара
немам ни очи ни руке
да сретам пјесму клапе
док се у палми ноћи стани.

Откри ми тајне
из двери злих година
зовом каменом главом
могу ранити свијет

попут древног бих мира
за сваку звијезду што кане
у мени да никне цвијет.

БУДВАНСКА ЗВОНА

У сунцу трепери катедрала
ту се југо игра с босиљем
поје се пјесма старих мисала
расте оро звијезданим
окриљем.

Старом граду између два неба
закрилати ћетић са сновима
украј рибу из кљуна галеба
и нестаде у облаку дима.

Само ватра остале на води
гусле, оро и нека мадона
отпловише тугом пароброди
а у граду зачуше се звона.

ЈУТРО С МИРИСОМ БРЕСКВЕ

Која љета
јантар нити
бресква што ти усну срета
јубор зуби
док је љуби
завјет жеђи мора крити

Немир воде
зјена брана
пчела срета цвјет слободе
врисак крви
опну жрви
распукла се пупољ дана

Треном свену
ноћи лати
шуми мирис што у жену
тајчу утка
срцем врутка
прва ријеч да се врати

СЕЛО

Задњом зраком кришике злата
трепти родно као варка
од камена горска врата
у сумраку мала барка.

Испод ока и човјека
крв у драчи и љубави
и у змији чак лијека
украј срца кад се стави.

Крај огњишта теку приче
и угари, више глава
док у срми оро кличе
у сљемену ђаво спава.

АПЕЛ ЗА ПОМОЋ ГЛАДНИМА

Општинска конференција ССРН, на сједници од 7. фебруара, прихватила је иницијативу Републичке конференције ССРН да се грабанима и јавности уопште упути следећи апел:

„Пријатељске земље Африке, међу којима је најугроженија Етиопија, заједница је велика несрећа. Незапамћена суша донијела је жеђ и глад. Свакодневно умире на хиљаде беспомоћних.

Народи ових земаља ујели су да побиједе коло нијализам и учествују у

покрету несврстаних. Садашња невоља је изван њихове моћи. Трагедија ових народи може се зауставити организованом помоћу свјетске заједнице. Ми знајмо шта значи помоћи пријатељу у невољи. Солидарност сматрамо моралним и високим етичким чином.“

Иако смо и сами погође ни економским тешкоћама, покажимо солидарност са онима којима прије ти смрт.

Апелујмо на све радне људе и грађане, на организације ССРН, синдикалине

организације Црвеног крста, клубове Републичког удружења за Уједињене нације активне Југостојенске лиге за мир — да 1985. годину испуни организованим акцијом прикупљања помоћи да се невоље глад ног становништва Африке не претворе у масовну трагедију.

Помоћ у материјалним добрима прикупљају организације Црвеног крста, а новчана средства треба уплатити на рачун Црвеног крста Црне Горе број 20100-678-219 код СДК Титоград, са назнаком — за помоћ гладним Африке.

ТРАГОМ НЕСТАЛИХ ЦИВИЛИЗАЦИЈА

МИКЕНА — НОВО

У ДОБА КАДА је ЦВЈЕТАЛА критска култура, становници грчког копна живјели су сасвим примитивно, и из тог времена нађена је једино керамика. Али, скоро одједном, када Крит више није био културни и умјетнички центар, ствара се на Пелопонезу, у граду Микени, ново културно средиште.

Микена се налази на брду, 18 km далеко од мора, јужно од Коринта. Откопавање је почело Шлиман, а каснијим истраживањима откријена су и друга налазишта из исте епохе. По Микени, цијела та култура назvana је микенска. Тако су на грчком копну настајали гра-

дови, који су наслиједили и преузели критску културу, али су они изледали сасвим друкчије него Кносос или ма који други град на Криту. И Микена и Тиринс били су окружени бедемима с кулама, а у опсегу ових зидина биле су све важније грађевине, док су грађани живјели у подграђима.

Бедеми Микене и Тиринса су од огромних блокова камена, који нису везани малтером. Грци су вјеровали да су ове зидове градили киклопи и по томе су названи киклопски зидови. Ове куће, познате под именом мегарони, и гробнице с куполама, над којима су ту

ГОСТ РЕДАЦИЈЕ: ГОЈКО ЗЕЦ ТРЕНЕР „ЦРВЕНЕ ЗВЕЗДЕ“

БУДВА МОЖЕ ПОСТАТИ ИЗВАНРЕДАН ЗИМСКИ ФУДБАЛСКИ ЦЕНТАР

Послије дванаест година фудбалери вишеструког државног првака „Црвене звезде“ боравили су на подручју наше општине. Први пут, 1973. године, били су смјештени у „Маестралу“, док су овога пута изабрали „Могрен“ за одмор. Екипа „Звезде“, коју су чинили двадесет и шест фудбалера, тренери Зец, Аћимовић, Костић и војство пута, као и др Бора Бабић, стигла је у Будву из Требиња, где је обављен дио припрема.

Био је то повод з кратак разговор са шефом стручног штаба „црвено-бијелих“ Гојком Зегом.

ФУДБАЛЕРИ НА ПРИПРЕМАМА

У нашем граду крајем јануара боравили су фудбалери два прволигаша, београдске „Црвене звезде“ и титоградске „Будућности“. Фудбалери, њихој тренери и војства пута били су смјештени у хотелу „Могрен“, а тренирали су на игралишту „Могрена“ и у Београду. У Будви су одигралају пријатељску утакмицу која се завршила резултатом 2:2. Сусрет „Црвене звезде“ и „Будућности“ пратио је око двије хиљаде навијача, који су били задовољни приказаним игром и мајсторијама играча оба тима. Сав приход са ове утакмице пришао је Фудбалском клубу „Будва“.

ског, он се прикључио фудбалерима овдје у Будви, вјебао је, али је његова повреда (синус) доста чудна и није могао наступати. Но, вјерујем да ће до почетка прољећног дијела првенства бити све у реду.

— И обавезно питање: ко ће бити нови шампион?

— Прогнозе су незахвалне и у овом тренутку тешко је рећи ко ће на крају бити први, „Сарајево“ и „Хајдук“ имају највише шанса, ту су „Партизан“ и „Жељезничар“. Између те четири екипе треба тражити новог шампиона. Да кажем и ово: уколико нам се укаже шанса да се боримо за сам врх, сигурно ће моје искористити.

— И на крају: има ли Будва шанса за масовније окупљање спортских екипа током зиме, посебно фудбалера?

— Сигуран сам да Будва може постати зимски фудбалски центар. Да би се то остварило потребно је уредити садашње игралиште и изградити терен како би се вјежбalo и по киши. Клима је идеална, ту су дуге пјешчане плаже, постоје изванредни угоститељски објекти. Штета је што у вријеме када су грабени нови хотели није од војено мало новца за уређење спортивних терена. Ту никоје била потребна велика среđstva. Уколико би спортивки и угоститељски радници Будве ступили у контакт за Заједницом прволигаша, могуће је да се постигне договор о финансирању уређења та два објекта. Тада би више екипа боравило у Будви, Петровцу и Светом Стефану, што би било корисно за овај крај, а и за екипе које се премају у паузи првенства.

С. Грегорић

— Изабрали сте Будву и хотел „Могрен“. Какви су утицији након кратког боравка у нашем граду?

— Будву смо изабрали због лјепог времена. Побјегли смо до снijега у Требињу, а овде нас је дочекало сунце и температура од око 15 степени. Збога, будванска ривијера има изванредну климу. Хотел „Могрен“ је објекат какав се пожељети може, и боравак у њему био је изузетно пријатан. Особље овог објекта турдило се да угоди на шим жељама и ја им захваљујем на бризи и изванредној услуги.

— Овде сте тренирали, одиграли неколико контролних утакмица, које је пратио велики број ваших навијача. Када сте 1973. године били овде, „Звезда“ је била шампион. Може ли се то поновити?

— Одиграли смо утакмице с „Будућношћу“, екипом „Луке Бар“, препрезентацијом Боке Которске. Задовољан сам игром и резултатима. У форму улазимо постепено, што значи да ћemo најспремнији бити баш кда првенство почне. О пласману је тешко било што говорити, јер смо у јесенеј дијелу првенства имали доста пехова, изгубили прилично бодова и заостали за водећима. Међутим, обећа вам напсим навијачима да ће моје сваки меч улазити са жељом да побиједимо и задовољимо публику. Трудићемо се да се прикључимо водећима.

— Није играо Милко Буровски, за сада једини представници „Звезде“, као ни Мркела. Шта је с њима?

— Мркела је санирао повреду и наступиће већ на првим утакмицама за бодове. Што се тиче Милка Буров-

Кутак за разоноду

АНЕГДОТЕ

НАРАВНО, ЂАВОЛИ

Енглеског књижевника Сифта, аутора „Гуливерових путовања“ упита један адвокат:

— Шта мислите: ко би добио процес ако би га између себе повели Ђаволи и свештенници?

— Наравно, Ђаволи, јер они имају уза се све адвате.

МОГАО БИ ДА ПИШЕ РОМАНЕ

Познати писац криминалистичких романова Жорж Сименон поручио у ресторану вечеру. Јут је јело очајно лоше, он зове власника и, показујући свој тањир, упита га:

— Молим вас, шта је ово?

— Бечка шницла.

— Бечка шницла?! Стварно се питам шта ви тражите у угоститељству. С маштом као што је ваша ви бисте морали да пишете романе.

ИЗМЕБУ ФИЛИПА И АРИСТОТЕЛА

Александар Велики је много више поштовао свог учитеља Аристотела него свога оца Филипа Македонског.

Када су га упитали шта је томе разлог, одговорио је:

— Захваљујући мом очу, ја сам с неба сишао на земљу, а захваљујући Аристотелу и његовим поучавањима ја осјећам да са земље одлазим право на небо.

СУВИШЕ СТАР

Престарјели глумац ојенно се осамнаестогодишњом старлетом и крећу с њом колима на „међе мјесец“

На једној бензинској пумпи он изиђе из кола да би се мало одморио док му резервоар пуне горивом. Продавац га упита:

— Хоће ли и ваша кћерка да изађе из кола?

— Гријешите, млади чојече, ја сам сувише стар да би ми то била кћерка. То може да буде само моје власнице и, показујући свој тањир, упита га:

НИЈЕ КАО ОСТАЛИ

Неки младић опази на улици познату филмску звијезду и поче да јој се удвара.

— Младићу, ја сам удаја — опомену га она озбиљно.

— Знате, ја нисам као остали...

— Ако нисте као остали, шта онда тражите од мене? — наслија се глумица.

ПИТАЊЕ

— Мама, хоћеш ли ме пустити да идем да се играм са оним дјечаком из сусједства.

— Не. Ти знаш да гаја не волим.

— Добро, хоћеш ли ме онда пустити да идем да се потучем с њим?

ЛИЈЕП УСПЈЕХ НАШИХ БОКСЕРА

Половином децембра на међународној ревији бокса листа „Мађар со“ у Зрењанину учествовали су и два наше боксера — Драган Кривокапић у пантам и Саша Лабовић у бантам категорији. Кривокапић је у финалу поклонујући пред државним прваком Асмиром Хrustićem, чланом панчевачког „Динама“, и тако освојио друго место. Лабовић је бриљирао — победио је Јовановића из крушевачког „14. октобра“. На

ПОЗИВ ЗА РАТКОВИЋА

Организациони одбор великог међународног турнира у боксу „Београдски победник“ позвао је члана БК „Будва“ Вида Ратковића да учествује на овом турниру, за који у Европи влада мишљење да се на њега позивају боксери који, заиста, знају да пруже нешто више у „зачараном четвороуглу“.

— Ето, доживјели смо да један наш члан учествује на овој међународној ревији, где су позвани боксери из 18 земаља света, међу којима и из Кубе, Совјетског Савеза и САД. Видо Ратковић није испознат у Југославији — од њега стрепе многи боксери. Сви ми у клубу пресрећни смо што је стигао позив за њега — он је добар друг — рекао нам је његов тренер, Павле Ђуџај.

„Београдски победник“ почиње 14. фебруара, када ћемо гледати и директан телевизијски пренос с надом да у финалу буде и Видо Ратковић.

овој ревији учествовало је 115 боксера из наше земље, Мађарске и Румуније.

Послије Зрењанина, у част дана армије, 22. децембра, у Пожаревићу се окупило 120

БЕВИН СМИЈЕХ

Први смијешак дјетета је рефлексни, али има велику улогу у томе да бебу привучи све у породици.

Права способност смијања видљива је између 17. и 30. недеље. У овој фази беба „зна“ да је осмијех прворазредно средство за контакт са околном. Што више успјева у овим својим средствима, то ће га више примјењивати.

У четвртом мјесецу беба се гласно смије. Ово се може примјетити у случајевима кад беба успије нешто са својим играчком или активира неки предмет у својој околини.

Шта је то што код бебе изазива смијех? Испитивали су то научници. Њихови испитивања указују нарочито на сљедеће: голилица, љубљење у стомак, дување у који, затим подражавање „гла сова“ неких животиња, подражавање бебиног бауљања, имитирање бебе како пије из флаше. Код бебе изазива већ месец и смијех кад већ може да се игра с одраслима: игра скривања, хватања, такмичење с бебом у пузашу и слично.

Од 10. до 12. мјесеца дјетета се најрадије смију због учествовања у игри и ради свог доприноса и успјеха у томе.

Код бебе (и малог дјетета) је смијех (и радосно расположење) „сасвим близу“ суза и плача. На пример: беба се радосно игра с мајком и одмах заплаче ако неко нагло преузме мајчину улогу.

Разумије се да бебино расположење за смијех зависи од општег стања организма и расположења: ако је беба гладна, ако се осjeћа напуштеном и усамљеном (и тугује за мајком), ако постоје елементи који код ње изазивају страх, у таквим случајевима је врло тешко изазвати смијех код бебе.

И још једно: смијех је спонтан и не може се „производити“ по вољи ни код одраслих, ни код беба!